

Charlotte Ottosson
Näringsdepartementet
Enheten för transportpolitik

103 33 Stockholm

BR TV 080327 TP

Stockholm 2008-03-27

Återinför 12 dagars regeln för tillfälliga internationella persontransporter

Svenska Bussbranschens Riksförbund (BR) hemställer att Regeringen verkar för att 12 dagars regeln för tillfälliga internationella persontransporter återinförs. Ett återinförande av 12 dagars regeln leder till följande positiva effekter:

- Förbättrade sociala villkor för yrkesförare i internationell persontransport
- Förbättrad säkerhet och trygghet för passagerare och allmänhet
- Förbättrad miljö för passagerare och allmänhet
- Attraktivare utbud av turistresor för låg- och medelinkomsttagare
- Minskad trängsel i städer

Bakgrund

I samband med att nya och gemensamma kör- och vilotider antogs för EU:s medlemsstater den 11 april 2007 upphörde den så kallade 12-dagarsregeln (the 12 Day Derogation) att gälla. Den innebar att det tidigare var tillåtet för en och samma förare att köra upp till 12 dagar i sträck, självklart med hänsyn till maximal körtid, arbetstid samt dygnsvila. Fördelarna med detta system var flera:

- Föraren kunde bibehålla sin roll som grupp- och reseledare vilket stärkte förarens status och engagemang i hela resan och gav resenärerna en extra trygghet
- Föraren fick som regel en längre och sammanhållen ledighet på hemorten efter resans återkomst, vilket hade en positiv inverkan på förarens sociala liv, som annars lätt blir lidande när man som yrkesförare vistas mycket borta
- Företagen fick en bättre lönsamhet på bussresor, vilket i sig är en hårt prispressad lågmarginalprodukt. Företagens lönsamhet gjorde ändå att många valde att satsa på denna nisch inom resebranschen, till gagn för sysselsättning, miljö och trafiksäkerhet (bättre att ta bussen tillsammans än att åka egen bil eller flyg!)
- I några länder inom EU är det inte tillåtet att hyra in förare på en paketresa, varför många tidigare populära resor i dag är omöjliga att sälja, då alternativet med dubbel förarbemanning i många fall blev för kostsamt sett till hela produktens pris

Tillsammans med vår internationella organisation IRU, International Road Transport Union, har vi bussorganisationer runt om i Europa drivit denna fråga. IRU där BR är medlem, överlämnade den 28 januari till EU-kommissionens vice president Jacques Barrot

samt till EU-parlamentarikern Paolo Costa en lista med fler än 20 000 namn på företagare inom EU som skrivit under vår gemensamma protest mot avskaffandet av den så kallade 12-dagarsregeln i den nya kör- och vilotidslagstiftningen. Flera företagsledare och förare inom BRs medlemskrets har undertecknat namninsamlingen.

Konsekvenser i Sverige under 2007

Enligt statistik från rese- och turistdatabasen (TDB) som beskriver svenskarnas turistresor har resor med charterbuss som sträcker sig mellan sex till åtta övernattningar minskat med 34 procent under 2007. Detta trots att det totala resandet med sex till åtta övernattningar ökade från 2006 till 2007. Statistiken visar att en överflyttning har skett från charterbuss till flyg och bil vilket även får samhällsliga effekter såsom ökad miljöpåverkan, ökad trängsel på vägar samt försämrad trafiksäkerhet. Minskningen av resor i charterbuss kan kopplas till att 12 dagars regeln slopades 11 april 2007. Utbudet och efterfrågan av resor med sex till åtta övernattningar minskade eftersom det är här kostnadsökningen blir mest kännbar vad gäller inhyrning av extrapersonal och i många fall även extra fordon, eftersom regelverket i många länder försvårar eller förhindrar endast inhyrning av personal.

Förbättrade sociala villkor för yrkesförare i internationell persontransport

Nuvarande regelverk stipulerar att förare ska ta ut en veckovila senast efter sex 24 timmars perioder efter föregående veckovila. Detta innebär för förare som är verksamma i internationell tillfällig trafik att ledig tid måste spenderas på annan ort än hemorten vilket leder till mindre till mindre fri tid med familj, släkt och vänner. Ett återinförande av 12 dagars regeln innebär mer fri tid på hemort samt att arbetsgivare kan planera mer attraktiva arbetsscheman för anställda.

Mot bakgrund av att den svenska bussbranschen redan idag har svårt att rekrytera bussförare är det av största vikt att branschen kan skapa attraktiva arbetsvillkor. Borttagandet av 12-dagarsregeln har medfört en försämring, inte en förbättring. Branschen arbetar idag för att få en sänkning av bussföraråldern till 18 eller 19 år och en gymnasieutbildning för bussförare. Mot bakgrund av detta är det viktigt att vi även i framtiden kan erbjuda nya kollegor i branschen attraktiva arbetsvillkor. Att återinföra 12-dagarsregeln är ett steg i den riktningen.

Förbättrad säkerhet och trygghet för passagerare och allmänhet

Dagens regelverk innebär att bussföretag och researrangörer måste hyra in extra personal för att framföra bussen under ordinarie förarens tid för veckovila. Detta är naturligtvis negativt för trafiksäkerheten eftersom inhyrda förare inte känner till olika bussars specifika köregenskaper. Även för passagerares trygghet kan inhyrd personal som är med under ett dygn under en flerdagsresa upplevas som negativt. Detta eftersom en av värdegrunderna inom busschartern är professionella bussförare och reseledare/guider som värnar om passagerares behov och trygghetsupplevelse. Som statistiken för svenskarnas turistresor under 2007 visar för resor mellan sex och åtta övernattningar, har en överflyttning av resenärer skett från buss till flyg och bil, vilket resulterar i en minskad trafiksäkerhet på våra vägar. Om 12 dagars regeln återinförs höjs säkerheten för passagerare och allmänheten samt att tryggheten för resenärer i bussen ökar.

Förbättrad miljö för passagerare och allmänhet

Som statistiken för svenskarnas turistresor under 2007 visar för resor mellan sex och åtta övernattningar har en överflyttning skett från buss till flyg och bil. Detta faktum visar att miljöpåverkan för just dessa resor ökar. Om 12 dagars regeln återinförs kan bussföretag och researrangörer erbjuda resenärer mer attraktiva resor inom denna tidsram.

Attraktivare utbud av turistresor för låg- och medelinkomsttagare

Siffror från rese- och turistdatabasen visar att busscharter har högre marknadsandel av resandet för låg- och medelinkomsttagare än för höginkomsttagare. Detta menar även EU Parlamentet i sitt 121 punkts program för att utveckla turismen i Europa. Med de estimerade kostnadsökningar som slopandet av 12 dagars regeln medför kan utbudet av attraktiva resor för låg- och medelinkomsttagare minska. Ett återinförande av 12 dagars regeln innebär att bussföretag och researrangörer får ökade möjligheter att åter erbjuda ett mer attraktivt utbud av resor.

Minskad trängsel i städer

För att följa dagens regelverk måste bussföretag och researrangörer lägga in en "fri dag" i reseprogrammet, då föraren har veckovila och bussen står parkerad någonstans. Detta innebär naturligtvis ett problem i många städer där konkurrensen om mark- och gatuutrymmet redan tidigare var i ett svårt läge. Även det faktum att regelverket i många länder försvårar eller förhindrar för nationella förare att framföra fordon registrerat i annat land leder till att ett extra fordon ska användas. Branschen har nationellt och internationellt arbetat med att förbättra logistik genom att nyttja färre och mer anpassade fordon, men med slopandet av 12 dagars regeln har detta arbete motverkats. Ge oss möjligheten att effektivt använda anpassade fordon för transport och inte för att stå parkerade.

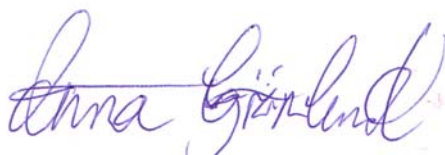
Estimerad kostnadsökning per dag för att hyra in extern buss och/eller förare.

Högsäsong Förare	Högsäsong Förare och buss	Lågsäsong Förare	Lågsäsong Förare och buss
100-400 euro	450-1 200 euro	100-400 euro	100-650 euro

Källa: International Road Transport Union, www.iru.org, september 2007.

Mot bakgrund av ovanstående menar Svenska Bussbranschens Riksförbund att Regeringen måste verka för ett återinförande av 12 dagars regeln för internationell tillfällig trafik.

SVENSKA BUSSBRANSCHENS RIKSFÖRBUND

Anna Grönlund
Förbundsdirektör

Tommie Vesterlund
Ansvarig turism, trygghet och säkerhet